

B L O K K I

1 / 2017

HARRASTUKSENA
NOKKAHUILUNSOITTO

ESITTELYSSÄ
EDITION
TRE FONTANE

ILMIANNA
NOKKISOPE

PUHEENJOHTAJAN NUIJA

Hyvää syksyn alkua! Ruudullasi on Blokin ensimmäinen digitaalinen versio. Postimaksujen noustua tahdoimme kokeilla tällaista vaihtoehtoa - mitä pidät? Otamme mielellämme palautetta vastaan. Sisältöä lehdessä on saman verran kuin ennenkin, mutta paperin rapinaa ei sivua kääntäessä kuulu. Kuvat ovat kuitenkin tällä kertaa värillisiä!

Tämän syksyn Nokkahuilupäivän sisältö on muuttunut: Dorothee Oberlingerin kurssi siirtyy vuodelle eteenpäin aikataulupäällekkäisyyksien vuoksi. Korvaavaa ohjelmaa järjestetään kovaa vauhtia, joten kannattaa seurata tiedotusta nokkahuilistien sähköpostilistalta.

Seuran jäsenmäärä on hienoisessa kasvussa ja tuntuu, että myös nokkahuiluun liittyvien konserttien ja tapahtumien määrä Suomessa on kasvussa. Nokkahuiluseura on mukana järjestämässä tapahtumia. Ensi vuoden alussa, lauantaina 20.1.2018, järjestetään Oulussa lasten ja nuorten katselmus sekä nokkahuiluun liittyvä koulutusta ja konsertti. On tosi hienoa, että katselmus liikkuu myös pääkaupunkiseudun ulkopuolelle. Toki osallistujat kaikkialta Suomesta ovat edelleen tervetulleita, ja mitä useammilta paikkakunnilta esiintyjä on, sitä mielenkiintoisempi ja vaihtelevampi tapahtumasta tulee.

Hyvää syksyä!

Eero Saunamäki
puheenjohtaja@nokkahuilu.fi

TÄSSÄ NUMEROSSA

Puheenjohtajan nuija	2
Harrastuksena nokkahuilunsoitto	3
Esittelyssä: Edition Tre Fontane	6
Ilmianna nokkisope	8

Suomen nokkahuiluseura ry

Perustettu vuonna 2008
Kotipaikka: Helsinki
Jäsenmäärä (8/2017): 79

Hallitus kaudella 2017:

Eero Saunamäki, puheenjohtaja
puheenjohtaja@nokkahuilu.fi
Sini Vahervuo, varapuheenjohtaja
Anna Saunamäki, sihteeri
sihteeri@nokkahuilu.fi
Reetta Varjonen-Ollus,
talousvastaava
Petri Arvo, jäsen

BLOKKI

Suomen nokkahuiluseura ry:n lehti
1/2017, 11.9.2017

Tämän numeron tuottivat:
Anna Saunamäki (päätoimittaja)
Eero Saunamäki

sihteeri@nokkahuilu.fi
www.nokkahuilu.fi

HARRASTUKSENA NOKKAHUILUN- SOITTO

Teksti: Anna Saunamäki

Yksi Suomen nokkahuiluseuran tärkeimmistä tavoitteista on saattaa yhteen ammattilaiset ja harrastajat. Jäsenistöön kuuluukin ammatinokkahuilistien lisäksi runsas joukko aktiivisia harrastajia – joukossa niin nuoria musiikkiopistolaisia kuin aikuisia, joille nokkahuilunsoitto on syystä tai toisesta muodostunut rakkaaksi harrastukseksi.

Millaista on harrastaa aikuisena nokkahuilunsoittoa? Mikä on sysännyt nimenomaan nokkahuilun pariin? Tässä jutussa tutustutaan muutamaa esimerkkiä pääkaupunkiseudulta.

Lapsena aloitettu soittoharrastus saattaa herätä uudelleen eloon aikuisiällä. Näin kävi helsinkiläisille **Armi Temmekselle**, joka koki nokkahuilun naftaliinista vuonna 1998. Säännöllisten soitto tuntien lisäksi tärkeä osa harrastusta ovat vanhan musiikin kesäkurssit.

"Aloitin vuonna 1999 Järvenpään Kotimusiikkiviikoilla Pauliina Fredin oppilaana ja siirryin Pauliinan suosituksesta Karjaan vanhan musiikin kesäkurssille pari vuotta myöhemmin", kertoo Temmes, joka on mukana myös Karjaan kurssin järjestelytiimissä.

Perinteistä Seurakuntaopiston Kotimusiikkiviikkoa on järjestetty Järvenpäässä jo vuodesta 1956. Kurssi on tarkoitettu kaikenikäisille ja eritasoisille musikanteille, ja instrumenttivalikoima on laaja. Karjaan Lärkullän kansanopistossa pidettävää kesäkurssia järjestää Helsingin vanhan musiikin seura ry. Kurssi on tarkoitettu kaikille vanhasta musiikista kiinnostuneille musiikin harrastajille, ja opetuksessa painottuu eri instrumenttien yksityisopetuksen lisäksi yhteismusisointi. Karjaalla onkin saanut alkunsa moni vakituisesti toimiva harrastelijayhteys, kuten nokkahuilutrio ACH, jossa Armi Temmes soittaa.

"Meillä on jo viidentoista vuoden ajan ollut kolmen naisen nokkahuilutrio, joka pitää säännöllisesti pieniä konsertteja ystäville.

Lisäksi olen mukana Amore Barocco -harrastajabarokkiorkesterissa. Myös tämän kokoonpanon ovat perustaneet Karjaan kursilla barokkiorkesterissa soittaneet harrastajat", Temmes kertoo.

Muistot ala-asteen musiikkituntien nokkahuilusemioista eivät useimmiten imartele soitintamme, mutta joillekin koulun nokkahuilunsoitosta onneksi jää myös hyvät muistot. Heihin kuuluu espoolainen **Jouni Karvo**, jolle innostus aikuisiän nokkahuiluharrastukseen jäi juuri koulusta:

"Pidin nokkahuilusta aikanaan 1980-luvun alussa koulun musiikkitunneilla. Sattumalta vuodenvaihteessa 2012-2013 räpelsin nokkahuilun kanssa jotain laulua, kun vaimoni sattui lukemaan lehdestä yksityisen musiikkiopiston mainoksen, jossa väitettiin, että aikuinenkin voi aloittaa soitto tunteja. Ei tullut mieleen ruveta muita instrumentteja opettelemaan", Karvo kertoo.

Soittotunnit alkoivat heti keväältävesta 2013. Välissä oli parin vuoden tauko, kun opettaja matkasi maa-

ilmalle, mutta silläkin aikaa Karvo soitteli itseksensä sekä suoritti musiikin perusteiden ja säveltapailun kursseja.

Hyvän mahdollisuuden nokkahuilunsoiton harrastamiseen tarjoaa jo vuonna 1968 perustettu nokkahuiluyhtye Flauto Dolce, jonka riveissä viihtyy myös helsinkiläinen **Mikko Blomberg**:

"Aloitin soittoni Flauto Dolcessa vuonna 1978 sekä soittotuntini Aarne Porkolla, joka myös johti Flauto Dolcea. Sen jälkeen olen soittanut yhtyeessä, lukuunottamatta poissaoloani 1990-2005."

Yhtyettä on vuodesta 1996 luotsannut **Satu Parkkonen**. Flauto Dolcessa pääsee soittamaan kaikenkokoisia nokkahuiluja.

"Flauto Dolcen soittajilla on kaksi subbassoa ja kolme C-bassoa. Bassosta ylöspäin löytyy kaikilta soittajilta soittimet aina sopranonoon asti", Blomberg kertoo.

Elokuusta 2017 alkaen yhtye siirtyi harjoittelemaan Vantaan musiikkiopiston tiloihin toimittuaan pitkään mm. Musikinstitutet Kungs-

vägenissä sekä Pohjois-Helsingin musiikkiopistossa. Flauto Dolcen toimintaan sisältyy viikoittaisten harjoitusten lisäksi säännöllisesti esiintymisiä, viimeisimpänä huhtikuinen kevätkonsertti Viikin kirkossa.

Esiintyminen kuuluu myös Armi Temmeksen ja Jouni Karvon nokkahuiluharrastukseen, lähinnä erilaisten yhtyeiden kanssa. Temmeksellä on ACH-trion ja Amore Baroccon kanssa esiintymisiä säännöllisesti. Amore Baroccon konserteissa on tarjoutunut tilaisuuksia myös solistiesiintymisiin:

"Orkesterissa on mukana useita puhaltimia, joten saamme soittetuksi harvinaisempaa konserttomusiikkia usealle puhallinsolistille. Helsingin vanhan musiikin seuran 40-vuotisjuhlissa helmikuussa 2017 soitimme Telemannin konserton kahdelle nokkahuilulle ja kahdelle oboelle. Pari vuotta sitten esitimme Heinichenin konserton neljälle nokkahuilulle", Temmes kertoo.

Jouni Karvo musisoi Leppävaaran seura-

kunnan musiikkiryhmässä, joka soittaa seurakunnan tilaisuuksissa mm. yhteislauluja säestäen. Työkaverin kanssa Karvo on esittänyt nokkahuilu-ettoja työpaikan pikujouluissa:

"Se on ollut aika hauskaa, koska tila, jossa olemme soittaneet on kuusi kerrosta korkea aula, jossa on katedraalimainen kaiku, joka sopii mielestäni hyvin nokkahuilulle."

Onko opetustarjontaa ja harrastamismahdollisuuksia Suomessa harrastajien näkökulmasta tarpeeksi? Temmeksen mukaan tilanne on hyvä, ja opetuksen taso korkea.

"Kyllä sitä löytyy kun vähän etsii. Hyviä opettajia on nykyään paljon – päin vastoin kuin lapsuudessani", Temmes toteaa. Myös Karvon mukaan opetustarjontaa löytyy hyvin, varsinkin pääkaupunkiseudulta. Ongelmaksi muodostuu enemmänkin ajan kuin tarjonnan puute.

"Aikuisena harrastelijana pääongelma on ajanpuute, koska aikaa kuluu töissä käymiseen

ja perheenkin kanssa olisi hyvä viettää aikaa. Nuorena oli mahdollista käyttää harrastuksiin aikaa ihan eri määrä”, Karvo miettii.

Entä herättääkö nokkahuiluharrastus koskaan kummastusta? Armi Temmes kohtaa ihmettelyä silloin tällöin, mutta pääosin suhtautuminen on asiallista.

”Aina välillä ihmiset kummastelevat, mutta usein tekevät kohteliaasti eron koulusoiton ja vakavamman harrastamisen välillä. Viimeksi yksi sukulainen sanoi, että 'sinullahan on erilainen nokkahuilu kuin koulussa, sellainen altto...' Tässä vaiheessa mieheni rupesi nauramaan muistellessaan sitä erilaisten pillien paljoutta, joka kotona ajellehti”, Temmes muistelee.

Heräsikö kiinnostus aktiiviseen nokkahuiluharrastukseen? Tutustu ainakin näihin:

<http://www.amoremusica.fi/amore-barocco/>

www.triolimedia.com/flautodolce

www.cmah.org

Flauto Dolce konserttoi Satu Parkkosen johdolla Viikin kirkossa huhtikuussa 2017.

ESITTELYSSÄ: EDITION TRE FONTANE

Teksti: Eero Saunamäki

Olen vuosien varrella törmännyt useasti nokkahuilukustantamo Edition Tre Fontanen Ronald Broxiin ja Heida Vissingiin, mutta en ole koskaan ottanut selvää heidän historiastaan ja toiminnastaan sen tarkemmin. Tänä kesänä otin! Tässä suomennos englanniksi tekemästäni sähköpostihaastattelusta Heida Vissingin kanssa.

Eero: Haluaisin tietää hieman Tre Fontanen historiasta. Milloin aloititte kustantamoyrittämisen ja mistä saitte idean perustaa nokkahuilunuotteihin keskittyvän kustantamon?

Heida: Saimme idean Edition Tre Fontanen perustamiseksi vuonna 2000. Halusimme julkaista yksilöllistä ja esteettisestikin uniikkia musiikkia. Meillä oli tietty käsitys miltä kustantamomme nuottipaperin piti näyttää ja tuntua ja loppujen lopuksi löysimme painotalon, joka vastasi odotuksiamme. Valitsimme yrityksemme nimeksi keskiaikainen estampie-

tanssin Tre Fontane, joka ilmentää meille elämäniloa mielikuvituksen kautta.

Vuonna 2001 oli aika julkaista ensimmäiset tuotteet; neljä postikorttia sekä minun editoimani neljä J.S. Bachin Die Kunst der Fuge -laitosta. Tähän päivään mennessä olemme julkaisseet noin 250 teosta.

Yrityksessänne työskentelee sinun lisäksi Ronald Brox. Miten jaatte työt?

Olen nokkahuilisti ja editoija, joten minun vastuullani on sisältö: uusien sävellysten etsiminen ja hyväksyminen katalogiimme sekä sävellysten oikolukeminen. Ronald hoitaa markkinoinnin, myynnin ja muun mikä liittyy siihen, että asiakkaat saisivat haluamansa nuotit mahdollisimman nopeasti.

Mistä saatte ideat teoksiin, joita aiotte julkaista?

Ideat uusiin julkaisuihin tulevat kiinnostuksestamme meille uuteen ja tuntemattomaan musiikkiin. Haluamme julkaista nuotteja, jotka ovat jännittäviä ja jot-

ka rikastuttavat nokkahuilumaailmaa soittajan taidoista välittämättä. Otamme huomioon soittajien tarpeet ja pyynnöt, ja nämä ovat meille loputon inspiraation lähde. Haluamme tarjota erittäin laajan skaalan nokkahuilumusiikkia pedagogisesta materiaalista vaativaan esitettävään taiteeseen. Palvelemme myös specialisteja, jotka löytävät sellaista soitettavaa kokoelmastamme, jota muilla kustantajilla ei ole tarjota. Tämä on erittäin luova ja iloinen haaste meille.

Olette tehneet tiivistä yhteistyötä myös tiettyjen nokkahuilistien, kuten Maurice Stegerin ja Erik Bosgraafin kanssa sekä tiettyjen säveltäjien, kuten Chiel Meijeringin ja Agnes Dorwarthin kanssa. Kerroisitko enemmän näistä yhteistyökuvioista?

Olemme vuosien varrella luoneet lukuisia henkilökohtaisia suhteita muusikoiden, nokkahuilistien ja säveltäjien kanssa. Agnes Dorwarthin ja Chiel Meijeringin nimikoidut teosarjat ovat näiden kontaktien tulosta. Koska olemme pieni kustantamo, joka on keskitty-

nyt nokkahuilumusiikkiin, voimme reagoida nopeasti soittajien tarpeisiin mm. painamalla pieniä eriä tiettyjä teoksia tai painaa lisäeriä nopeasti jos niille on tarvetta. Tiivis yhteistyö säveltäjien kanssa on tässä etuna. Maurice Stegerin kanssa olemme julkaisseet ihania ja uniikkeja editioita Correllin sonaateista - tästä yhteistyöstä olemme erittäin kiitollisia. Erik Bosgraafin kanssa julkaisemme uutta nokkahuilumusiikkia sisältävää sarjaa. Nokkahuilukvartetti Flautando Kölnillä on oma nokkahuilukvartetτοςarjansa ja Lucia Carpenan kanssa yhteistyössä tehty Brasiliana-sarja tuo brasilialaista nokkahuilumusiikkia tunnetuksi Euroopassa ja muualla maailmassa. Teemme tiivistä yhteistyötä myös esimerkiksi Tom Beetsin, Willem Wander van Nieuwkerkin ja Björn Hagvallin kanssa. Nämä läheiset kontaktit ovat meille suuri inspiraation lähde ja olemme erittäin iloisia saadessamme työskennellä heidän kanssaan.

Mikä on mielipiteesi sähköisistä nuoteista? Tuleeko sähköisten nuottien yleistyminen

olemaan hyvä vai huono asia Tre Fontanen kannalta? Aiotteko tulevaisuudessa myydä nuottejanne myös pdf-muodossa?

Elämme vahvan digitalisaation aikoja. Nuottien kustantamisen kohdalla se rikastaa alaa ja antaa monia mahdollisuuksia, esimerkiksi harvinaisten teosten kohdalla, joita ei olisi taloudellisesti järkevää painaa paperille pienen käyttäjäjoukon vuoksi. Meillä on jo myynnissä muutamia teoksia, joista tarjoamme sekä paperisen että sähköisen pdf-version. Meillä on myös joitain orkesteriteoksia, joista annamme mukaan datacd:n, jolta asiakas voi sitten printata haluamansa stemmat. Aikomuksemme on silti keskittyä painettuihin nuotteihin ja olemme erittäin tarkkoja siitä, että kustanteemme ovat kauniilla paperilla, visuaalisesti kauniin näköisiä ja taiteellisesti korkealaatuisia. Olemme saaneet edellä mainituista asioista paljon positiivista palautetta ja aiomme jatkaa tällä valitsemallemme tiellä.

Mitä muita aktiviteetteja teillä Ronaldin kans-

sa on kustantamon lisäksi? Olen kuullut ainakin Münsterissä järjestettävästä BlockBuster-festivaalista.

Kustannustoiminnan meillä on monenlaisia kivoja aktiviteetteja! Vuonna 2016 meillä tosiaan oli BlockBuster-festivaali, joka piti sisälään workshoppeja, mestarikursseja, konsertteja sekä soittimien myyntinäyttelyä. Festivaali toteutettiin osana Summerwinds-puhallinmusiikkifestivaalia, jonka järjesti Gesellschaft zur Förderung der Westfälischen Kulturarbeit. Vuonna 2018 toteutamme BlockBusterin uudemman kerran ja tämän vuoden marraskuussa olemme mukana järjestämässä Ensemble 2017 -tapahtumaa Trossingenissa. Olemme myös esillä kaikissa merkittävässä nokkahuilutapahtumissa Saksassa ja muuallakin Euroopassa.

Onko jotain muuta mitä haluaisit sanoa suomalaisille nokkahuiluintoilijoille?

Nokkahuilu on mahtava instrumentti! Nokkahuilu on eri aikakausien malleineen ja sointiväreineen täysin uniikki.

Nokkahuilisteina voimme olla ylpeitä soittimestamme ja en voisi kuvitellakaan soittimaailmaa ilman sitä rikastavaa nokkahuilua. Kiitos paljon kysymyksistäsi!

Tutustu Edition Tre Fontanen valikoimaan täällä:

www.edition-tre-fontane.de

ILMIANNA NOKKISOPE

Koonnut:

Anna Saunamäki

Blokin uudessa Ilmianna nokkisope -juttusarjassa haastatellaan nokkahuiluopettajia eri puolilta Suomea. Kysymykset ovat kaikille samat, ja kukin haastateltava ilmiantaa yhden kollegan seuraavaan lehteen. Haastattelukierroksen aloittaa **Pekka Silén** Länsi-Helsingin musiikkiopistosta.

Kuvaile itseäsi opettajana kolmella sanalla.

Kärsivällinen, järjestelvä, cembalolla komppaava

Mikä opetustyössä on parasta?

Kivat oppilaat, superkollegat, vapaus tehdä omienn suunnitelmien mukaan. (Sekä säännöllinen palkka.)

Entä vähemmän mukavaa?

Joskus järjestelyn määrä.

Suosikkikappaleesi alkeisohjelmistosta?

Marja-Riitta Väkevä: Siili ja mansikat

Unohtumattomin tilanne opetustyössäsi?

Oppilas, 12v, sanoo selvittyään Telemannin nopean osan kuvioista: "Mä oon virtuaali!" (ja tämä jo vuonna 1995).

Parasta vastapainoa työlle?

Uiminen, hömpän katsominen kotisohvalla, matkat

Kuvaile jotakin hauskaa/erikoista yksityiskohtaa opetusluokassasi.

Kaikkien luokan käyttäjien konserttijulisteita yli 20 vuoden ajalta, monessa kerroksessa – aikamoinen näkymä Suomen vanhan musiikin lähistoriaan.

Kenet ilmiannat seuraavaan lehteen?

Petra Aminoffin Espoon musiikkiopistosta.

Kaisla, Inka ja Alex Pekan kanssa soittotunnilla.

Kuva: Sonja Boyd